

ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ  
ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ



ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ 2023-2024

ΓΕΩΒΙΟΛΟΓΙΑ

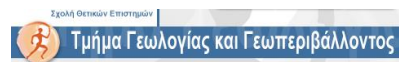
## Ιδρυτικοί Φορείς



Τμήμα Γεωλογίας  
Α.Π.Θ



Τμήμα Βιολογίας  
Α.Π.Θ.



Τμήμα Γεωλογίας &  
Γεωπεριβάλλοντος Ε.Κ.Π.Α



Τμήμα Γεωλογίας  
Πανεπιστημίου Πατρών

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΠΑΤΡΩΝ  
UNIVERSITY OF PATRAS



Τμήμα Γεωγραφίας  
Πανεπιστημίου Αιγαίου

**ΔΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**«ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΓΕΩΒΙΟΛΟΓΙΑ/  
PALAEONTOLOGY-GEOBIOLOGY»**

# ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2023-2024

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2023

## Γενικά

Ο παρών Οδηγός Σπουδών συμπεριλαμβάνει φοιτητικά θέματα και θέματα προγράμματος σπουδών του ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/4-8-2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/4-8-2017), τον Εσωτερικό Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών και τις αποφάσεις της Ειδικής Διδρυματικής Επιτροπής.

### Σκοπός του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών-Κατανομή Έργου Συνιδρυτικών και Συνεργαζόμενων φορέων

1. Το Τμήμα Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.), με το Τμήμα Βιολογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Α.Π.Θ., το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος της Σχολής Θετικών Επιστημών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.), το Τμήμα Γεωλογίας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πατρών (Π.Π.), και το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου οργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2018–2019 Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) δύο ειδικοτήσεων με γενικό τίτλο «Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία / Paleontology-Geobiology», σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114 Α') όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και του παρόντος Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας-Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας.

Το Διδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Σπουδών στο γνωστικό πεδίο «Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία / Palaeontology-Geobiology» σε δύο κλάδους ειδίκευσης:

- α) Μακροπαλαιοντολογία (Macropalaeontology) και
- β) Μικροπαλαιοντολογία-Βιοστρωματογραφία (Micropalaeontology-Biostratigraphy)

2. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

3. Σκοπός του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου στην επιστήμη της Παλαιοντολογίας και των εφαρμογών της σε θέματα εξέλιξης, φυλογένεσης, (παλαιο-)οικολογίας, (παλαιο-)περιβάλλοντος, (παλαιο-)βιογεωγραφίας, έρευνας ορυκτών πόρων, γεωβιολογίας και γεωδιατήρησης. Το Δ.Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης, στην ανάπτυξη της έρευνας και στην κατάρτιση ειδικευμένων επιστημόνων, μέσω της αποτελεσματικής σύνδεσης διδασκαλίας, έρευνας και εφαρμογής. Ειδικότερα το Δ.Π.Μ.Σ. αποσκοπεί στην:

- **Ανάπτυξη** προηγμένων δεξιοτήτων και ικανοτήτων των αποφοίτων στον κλάδο των γεωβιοεπιστημών με εφαρμογή στον τομέα της Παλαιοντολογίας (συμπεριλαμβανομένης της μακροεξέλιξης, φυλογένεσης, παλαιοοικολογίας, πετρελαϊκής έρευνας, γεωβιολογίας και γεωδιατήρησης).
- **Παροχή** των απαραίτητων εξειδικευμένων γεωβιοεπιστημονικών γνώσεων που συνδέονται άρρηκτα με την ανακάλυψη, μελέτη και ερμηνεία των απολιθωμάτων, την εφαρμογή των παλαιοντολογικών δεδομένων σε θέματα εξέλιξης, ταφονομίας, στρωματογραφίας, βιοχρονολογίας, παλαιοοικολογίας, παλαιοκλιματολογίας, παλαιογεωγραφίας, καθώς και την προβολή και εκπαιδευτική εκμετάλλευσή τους χάριν των εννοιών της γεωδιατήρησης και γεωλογικής κληρονομιάς.
- **Παρουσίαση** των σύγχρονων μεθόδων, τεχνικών και πρακτικών στην ανασκαφή/συλλογή-δειγματοληψία/διαλογή, συντήρηση, έρευνα και μελέτη των απολιθωμάτων .
- **Εφαρμογή** αυτών των δεξιοτήτων μέσα από τη διδασκαλία, τις υπαίθριες και εργαστηριακές ασκήσεις, τις ερευνητικές εργασίες και τη συμμετοχή σε παλαιοντολογικές ανασκαφές και εκπαιδευτικά προγράμματα προς τρίτους.
- **Πρώθηση** του πνεύματος διεπιστημονικής συνεργασίας και συνέργειας ανάμεσα σε ομάδες γεω- και βιο-επιστημόνων με στόχο την ολιστική προσέγγιση των απολιθωμάτων ως δηλωτικών αμφότερα του έμβιου και άβιου δυναμικού της γης.

- **Βελτίωση** των δεξιοτήτων των υποψηφίων σε θέματα επικοινωνίας (προφορικής και γραπτής), ομαδικής και αυτόνομης εργασίας, διαχείρισης και προβολής της γεωποικιλότητας.

Το Δ.Π.Μ.Σ. στοχεύει την παροχή μιας υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, αφενός προσαρμοσμένης στις ανάγκες του συγκεκριμένου κλάδου και αφετέρου προσβλέποντας στην ενίσχυση της συναίσθησης της γεωδιατήρησης.

4. Οι υποχρεώσεις των ιδρυτικών ακαδημαϊκών μονάδων και η αντίστοιχη κατανομή έργου ορίζονται ως εξής:

1. Τη διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. φέρει το Τμήμα Γεωλογίας του Α.Π.Θ., το οποίο φιλοξενεί και φέρει την ευθύνη οργάνωσης και υλοποίησης της ειδίκευσης Α) «Μακροπαλαιοντολογία» και συμβάλλει σε ποσοστό 35% με διδακτικό και διοικητικό προσωπικό, και διαθέσιμη υλικοτεχνική υποδομή (αίθουσες ασκήσεων, εργαστήρια, βιβλιοθήκη, συλλογές, εξοπλισμό, λογισμικά).

2. Το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Ε.Κ.Π.Α. φιλοξενεί και φέρει την ευθύνη οργάνωσης και υλοποίησης της ειδίκευσης Β) «Μικροπαλαιοντολογία- Βιοστρωματογραφία» και συμμετέχει σε ποσοστό 30% με διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή (εργαστήρια, εξοπλισμό, συλλογές, λογισμικά)

3. Το Τμήμα Βιολογίας του Α.Π.Θ. συμμετέχει σε ποσοστό 15% με διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή (βιβλιοθήκη, εξοπλισμό, συλλογές, λογισμικά).

4. Το Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών συμμετέχει σε ποσοστό 15% με διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή (βιβλιοθήκη, εξοπλισμό, συλλογές, λογισμικά).

5. Το Τμήμα Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου συμμετέχει σε ποσοστό 5% με διδακτικό προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή (βιβλιοθήκη, λογισμικά).

6. Στο Δ.Π.Μ.Σ. «Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία» μπορούν να συμμετάσχουν ως συνεργαζόμενοι φορείς (χωρίς συμμετοχή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών) μουσεία και φορείς διαχείρισης, προστασίας και προβολής της γεωλογικής ιστορίας και κληρονομιάς της χώρας, παρέχοντας ειδικό διδακτικό προσωπικό (σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017), μουσειακές και εργαστηριακές υποδομές και δομές φιλοξενίας για την πρακτική άσκηση των φοιτητών. Με πρωτόκολλο συνεργασίας, ως συνεργαζόμενοι φορείς εντάσσονται το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Σχολής Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου.

### **Όργανα του Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (άρθρα 31, 44 και 45 του Ν.4485/2017)**

1. Όργανα Διοίκησης του Δ.Π.Μ.Σ. είναι :

Α. Η Σύγκλητος του Ιδρύματος, είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

Β. Η **Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ΕΠΣ)** με διετή θητεία έχει την πλήρη ευθύνη λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Ν.4957/2022 και αποτελείται από επτά (7) διδάσκοντες μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Για την διετία 2022-2024 η ΕΠΣ απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη ΔΕΠ:

- Συρίδη Γεώργιο, Καθηγητή Τμ. Γεωλογίας ΑΠΘ, *Πρόεδρος ΕΔΕ*
- Τριανταφύλλου Μαρία, Καθηγήτρια Τμ. Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ
- Γιουλάτο Διονύσιο, Καθηγητή Τμ. Βιολογίας ΑΠΘ
- Ζούρο Νικόλαο, Καθηγητή Τμ. Γεωγραφία Παν/μίου Αιγαίου
- Αντωνάρακου Ασημίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμ. Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ
- Ηλιόπουλο Γεώργιο, Αναπληρωτή Καθηγητή Τμ. Γεωλογίας Παν/μίου Πατρών
- Κωστόπουλο Σ. Δημήτριο, Αναπληρωτή Καθηγητή Τμ. Γεωλογίας ΑΠΘ

2. Ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ προεδρεύει της ΕΠΣ, ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο Ν. 4957/2022 και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας Μεταπτυχιακών Σπουδών και εισηγείται στην ΕΠΣ για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Για την διετία 2022-2024 διευθυντής του ΔΠΜΣ ορίζεται ο Καθ. Δ. Σ. Κωστόπουλος.

3. Η διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. γίνεται από την Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ.

4. Για το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024 ως υπεύθυνοι κατευθύνσεων έχουν οριστεί οι:

Κατεύθυνση Μακροπαλαιοντολογία: Δ. Σ. Κωστόπουλος Καθ. ΑΠΘ

Κατεύθυνση Μικροπαλαιοντολογίας & Βιοστρωματογραφίας: Μ. Τριανταφύλλου, Καθ. ΕΚΠΑ

Οι Υπεύθυνοι Κατευθύνσεων καθορίζουν το εξαμηνιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα, τηρούν το απουσιολόγιο και επιβλέπουν την ομαλή καθημερινή λειτουργία του ΔΠΜΣ

### **Διάρκεια και Όροι Φοίτησης (άρθρα 33, 34 και 35 του Ν. 4485/2017)**

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται κατ' ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ). Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται στα τέσσερα (4) εξάμηνα. Αδικαιολόγητη μη ολοκλήρωση των σπουδών πέραν αυτού του χρονοδιαγράμματος οδηγεί σε ερώτημα διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ. το οποίο επιλαμβάνεται η ΣΕ και αποφασίζει η ΕΔΕ.

2. Στους εργαζόμενους/νες μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν. 4485/2017 (114 Α') και τον νεότερο Ν. 4957/2022 η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα. Οι φοιτητές/τριες αυτής της κατηγορίας πρέπει αποδεδειγμένα να εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα προσκομίζοντας τις σχετικές συμβάσεις εργασίας. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας, για τις οποίες αποφασίζει η ΕΠΣ.

3. Ο μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια μπορεί να ζητήσει εγγράφως αιτιολογημένη προσωρινή αναστολή των σπουδών του/της που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα (παρ. 3 αρ. 33 Ν. 4485/2017). Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Φοιτητής που δεν φοιτά αδικαιολόγητα για δύο διαδοχικά εξάμηνα διαγράφεται μετά από πρόταση του Δ/τη και απόφαση της ΕΠΣ.

4. Τα δικαιώματα των εγγεγραμμένων μεταπτυχιακών φοιτητών του Δ.Π.Μ.Σ ορίζονται σύμφωνα με τις παρ. 3 και 6 του αρ. 34 του Ν. 4485/2017 και τον νεότερο Ν. 4957/2022.

5. Για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή, ορίζεται ένα μέλος της ΕΠΣ ως Σύμβουλος Σπουδών (ΣΣ) με κύριο ρόλο την καθοδήγησή του μεταπτυχιακού φοιτητή σε όλα τα ζητήματα. Για θέματα Συμβούλου Σπουδών, το ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία ακολουθεί τον ψηφισμένο σχετικό κανονισμό του επισπεύδοντος Τμήματος Γεωλογίας ΑΠΘ ([http://www.geo.auth.gr/gr\\_postgrad\\_pms.htm](http://www.geo.auth.gr/gr_postgrad_pms.htm))

6. Οι παρακολουθήσεις μαθημάτων και λοιπών δραστηριοτήτων είναι υποχρεωτικές και δεν δύναται να υπάρχουν απουσίες πέραν του 20% ανά μάθημα Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του ορίου στο ήμισυ των υποχρεωτικών μαθημάτων ενός εξαμήνου τίθεται θέμα διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή, το οποίο εξετάζεται από τον Δ/τη που γνωμοδοτεί προς την ΕΠΣ, η οποία και αποφασίζει.

7. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει δικαίωμα δύο (2) εξετάσεων σε κάθε μάθημα. Οι εξετάσεις εντάσσονται σε τρεις οργανωμένες εξεταστικές περιόδους (Ιανουαρίου, Ιουνίου, Σεπτεμβρίου) διάρκειας τριών (3) εβδομάδων εκάστη. Σε περίπτωση αποτυχίας ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να ζητήσει από τον Δ/τη την κατ' εξαίρεση επανεξέτασή του τον Ιανουάριο της ερχόμενης ακαδημαϊκής χρονιάς και σε περίπτωση νέας αποτυχίας εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του αρ. 34 του Ν. 4485/2017. Νέα απόρριψη οδηγεί σε διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ.

8. Φοιτητής που χρησιμοποιεί μη σύννομα μέσα κατά τη συμμετοχή του στις εξετάσεις παραπέμπεται

στην ΕΔΕ για τις περαιτέρω νόμιμες διαδικασίες.

9. Για θέματα Παραπόνων και Ενστάσεων μεταπτυχιακών φοιτητών, το ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία ακολουθεί τον σχετικό κανονισμό του επισπεύδοντος Τμήματος Γεωλογίας ΑΠΘ ([http://www.geo.auth.gr/gr\\_postgrad\\_pms.htm](http://www.geo.auth.gr/gr_postgrad_pms.htm))

## **Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων (άρθρα 34 και 45 του Ν. 4485/2017)**

1. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. «Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία» περιλαμβάνει ένα σύνολο κοινών μαθημάτων κορμού υποχρεωτικά για όλους τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και δύο υποσύνολα εξειδικευμένων υποχρεωτικών και κατ'επιλογήν μαθημάτων που αντιστοιχούν σε δύο (2) ειδικεύσεις: Α) «Μακροπαλαιοντολογία / Macropalaeontology» και Β) «Μικροπαλαιοντολογία-Βιοστρωματογραφία / Micropalaeontology-Biostratigraphy».
2. Το σύνολο των ευρωπαϊκών πιστωτικών μονάδων (ECTS) για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ανέρχεται σε 90 ECTS και τα μαθήματα αρχίζουν το χειμερινό εξάμηνο.
3. Ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών ανά διδάσκοντα ανέρχεται σε τρεις (3).
4. Η διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεων εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διδακτικών ωρών ανά μάθημα.
5. Τα μαθήματα δύνανται να γίνονται είτε σε εβδομαδιαία βάση, με διάρκεια εκάστου μαθήματος τουλάχιστον 10 εβδομάδες, είτε συγκεντρωτικά. Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των διδακτικών/εργαστηριακών ωρών δεν μπορεί να είναι λιγότερος του τετραπλάσιου των πιστωτικών μονάδων που φέρει το μάθημα.
6. Τα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται στην ελληνική γλώσσα αλλά με δυνατότητα διεξαγωγής μέρους ή του συνόλου μαθημάτων ή και ολόκληρου του προγράμματος εκάστης ειδίκευσης στην Αγγλική.
7. Την υλοποίηση και ευθύνη του ωρολόγιου προγράμματος μαθημάτων φέρει για την ειδίκευση Α) ο Διευθυντής του Δ.Π.Μ.Σ. και για την ειδίκευση Β) ο ορισμένος από την ΕΠΣ υπεύθυνος κατεύθυνσης.
8. Για την απόκτηση του ΔΜΣ απαιτείται η παρακολούθηση κύκλου μαθημάτων διάρκειας δυο εξαμήνων και η κατά το τρίτο εξάμηνο εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ). Ο μεταπτυχιακός φοιτητής/φοιτήτρια υποχρεούται να παρακολουθήσει κάθε εξάμηνο μαθήματα που συμπληρώνουν 30 ECTS και να εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του εξαμήνου του κλάδου ειδίκευσης. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.
9. Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.
10. Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, η συμμετοχή σε παρατηρήσεις πεδίου και σε πρακτική άσκηση, οι πιστωτικές μονάδες, και το ποσοστό εξ' αποστάσεως διδασκαλίας ανά μάθημα και ειδίκευση ορίζονται ακολούθως. Τα μαθήματα με κωδικό «Ο» είναι υποχρεωτικά ενώ τα μαθήματα με κωδικό «S» είναι κατ'επιλογήν Μαθήματα. Από το ακαδημαϊκό έτος 2023-24 ισχύει το αναμορφωμένο Πρόγραμμα σπουδών όπως αυτό δημοσιεύθηκε στο σχετικό ΦΕΚ 4269/Β/3-7-23. Η περιγραφή των μαθημάτων και το περιεχόμενο εκάστου δίνονται στη συνέχεια:

Υ/Ε	Κωδικός	<b>Α' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>	ECTS	Ελάχιστος αριθμός διδακτικών ωρών	Ώρες (%) Εξ αποστάσεως Διδασκαλίας
Υ	CO2	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (Statistical Analysis of Palaeontological Data)	6	24	5(20%)
Υ	CO3	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Scientific Terminology & Communication)	6	24	5(20%)
<b>Ειδίκευση: ΜΑΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Macropalaeontology)</b>					
Υ	COP1	ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ (Geological Principles in Palaeobiology)	6	24	5(20%)
Υ	PO3	ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙΝΟΖΩΙΚΟΥ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (Mediterranean Cenozoic Biostratigraphy)	4	16	2(10%)
Υ	PO6	ΤΑΦΟΝΟΜΙΑ (Taphonomy)	5	20	6(30%)
Ε	PS1	ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΦΥΤΟΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΖΩΙΚΟ ΑΙΩΝΑ (Evolution of terrestrial Ecosystems during the Cenozoic)	3	12	4(30%)
Ε	PS2	ΓΕΩΔΙΑΤΗΡΗΣΗ-ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟΙ ΓΕΩΤΟΠΟΙ-ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Geoheritage-Palaeontological Geotopes – Museum promotion and Education)	3	12	4(30%)
<b>Ειδίκευση: ΜΙΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Micropalaeontology –Biostratigraphy)</b>					
Υ	MO1	ΑΣΒΕΣΤΟΛΙΘΙΚΟ ΝΑΝΝΟΠΛΑΓΚΤΟΝ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Calcareous nannoplankton: systematics-biostratigraphy)	5	20	6(30%)
Υ	MO2	ΠΛΑΓΚΤΟΝΙΚΑ ΤΡΗΜΑΤΟΦΟΡΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Planktonic foraminifera: systematics-biostratigraphy)	5	20	6(30%)
Υ	MO3	ΒΕΝΘΟΝΙΚΑ ΤΡΗΜΑΤΟΦΟΡΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Benthic foraminifera: systematics-biostratigraphy)	5	20	6(30%)
Υ	M07	ΠΑΛΥΝΟΛΟΓΙΑ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ (Aquatic Palynology)	3	12	4(30%)
<b>Β' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>					
<b>Ειδίκευση: ΜΑΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Macropalaeontology)</b>					

Υ	PO1	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ (Comparative Anatomy – Taxonomy – Biometry of Vertebrates)	6	24	5(20%)
Υ	PO2	ΦΥΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ- ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ (Invertebrate Fyla – Taxonomy - Biometry)	6	24	5(20%)
Υ	P04	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ - ΦΥΛΟΓΕΝΕΣΗ- ΜΑΚΡΟΕΞΕΛΙΞΗ (Systematics-Phylogeny-Macroevolution)	6	24	9(35%)
Υ	P05	ΠΡΑΚΤΙΚΗ (Field and Lab Practice)	6	24	0(0%)
Ε	PS3	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Advanced Macropalaeontology)	3	12	4(30%)
Ε	PS4	ΒΙΟΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (Invertebrate communities: palaeoecological and palaeogeographic approaches)	3	12	4(30%)
Ε	PS5	ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ (Palaeoanthropological Issues)	3	12	4(30%)
Ε	PS6	ΠΑΛΑΙΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ- ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ (Palaeoecology of Vertebrates – Biomechanics- Morphofunctional Ecology)	3	12	4(30%)
<b>Ειδίκευση: ΜΙΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ – ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Micropalaeontology –Biostratigraphy)</b>					
Υ	COM3	ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ (Methods of stratigraphic correlation)	6	24	9(35%)
Υ	COM4	ΠΑΛΑΙΟΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑ-ΓΕΩΒΙΟΛΟΓΙΑ (Palaeoceanography-Geobiology)	6	24	9(35%)
Υ	MO4	ΠΑΛΑΙΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΟΙΚΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (Palaeoecology-Ecostratigraphy)	4	16	6(35%)
Υ	MO5	ΟΣΤΡΑΚΩΔΗ-ΠΥΡΙΤΙΚΑ ΜΙΚΡΟΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΑ (Ostracoda-siliceous microfossils)	6	24	9(35%)
Υ	MO6	ΠΑΛΥΝΟΛΟΓΙΑ ΙΙ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΥΡΕΟΚΟΚΚΩΝ (Terrestrial Palynology)	5	20	7(35%)
Ε	MS1	ΠΑΛΑΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ (Palaeoclimatic proxies)	3	12	4 (30%)
Ε	MS2	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΙΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Environmental Micropalaeontology)	3	12	4 (30%)
<b>Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>					



Υ	C05	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Master Thesis)	30		
---	-----	--	----	--	--

### *Περιεχόμενο Μαθημάτων*

#### **ΚΟΙΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (CO)**

**CO2. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ** (Statistical analysis of Palaeontological data): Εισαγωγή σε θέματα στατιστικής ανάλυσης παλαιοντολογικών δεδομένων με χρήση στατιστικών λογισμικών (SPSS, PAST...) σε επίπεδο Ταξινομίας, Παλαιοοικολογίας, Δυναμικής Πληθυσμών. Δείγμα και Πληθυσμός, Κανονική κατανομή, Παραμετρικές και μη παραμετρικές δοκιμές κανονικής κατανομής. Κατανομή Poisson ANOVA-MANOVA. Γραμμική Συσχέτιση – Αλλομετρία. Ανάλυση Κύριων Συνιστωσών. Κανονική Ανάλυση. Ανάλυση Αντιστοιχιών. Ιεραρχική Ανάλυση. Δείκτες Διαφοροποίησης. Εισαγωγή σε γεωμετρικές και στρωματογραφικές στατιστικές δοκιμές. Ανάλυση της αμοιβαίας μεσοστάθμισης. Εφαρμογή –επίλυση προβλημάτων.

**CO3. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ** (Scientific Terminology & Communication): Βιβλιογραφική εργασία σε συγκεκριμένα θέματα παλαιοντολογίας που περιλαμβάνει συλλογή ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, σύνταξη υποθετικής ερευνητικής πρότασης, σύνταξη ερευνητικής αναφοράς και προφορική παρουσίαση δεδομένων/αποτελεσμάτων. Παρουσιάσεις υπό μορφή σεμιναρίων από φοιτητές και προσκεκλημένους διδάσκοντες.

**CO5. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ** (Master Thesis): ανάθεση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ερευνητικού περιεχομένου σε αντικείμενο που συνάδει με τα περιεχόμενα του Δ.Π.Μ.Σ.

#### **ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΑΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (P)**

##### **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (PO/COP)**

**COP1. ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΟΒΙΟΛΟΓΙΑ** (Geological Principles in Palaeobiology): Αρχές και νόμοι στρωματογραφίας- Αρχές και κριτήρια χρονοστρωματογραφικής διάρθρωσης Γεωλογικού χρόνου (μη γεωλόγοι). Χερσαία και θαλάσσια αποθετικά περιβάλλοντα, κριτήρια καθορισμού και ανάλυση φάσεων -ιχνοφάσεων. Ερμηνεία ιζηματογενούς αρχείου, αποθετική ιστορία ιζηματογενών ακολουθιών. Βιοστρωματογραφία- αρχές και μέθοδοι. Μαγνητοστρωματογραφία και παλαιοντολογικά δεδομένα. Βασικές αρχές Στρωματογραφίας ακολουθιών. Βασικές αρχές κυκλοστρωματογραφίας. Κλιματικοί κύκλοι- MIS. Ανάλυση σχέσεων κλίματος-οικοσυστημάτων, κλιματικά proxy data και βιοκλιματικοί δείκτες- Παλαιοκλιματολογικές προσεγγίσεις.

**PO1. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ** (Comparative Anatomy – Taxonomy – Biometry of Vertebrates): Απολίθωση και απολιθωματοφόρα κοιτάσματα (μη Γεωλόγοι – κοινό με PO2). Εισαγωγή στις αρχές και κανόνες ταξινομικής ονοματολογίας ζωικών οργανισμών - έννοια του παλαιοντολογικού είδους, μορφοείδους, morphospace (κοινό με PO2). Βασική ανατομία και εξέλιξη σκελετού σπονδυλωτών 6 οργανισμών: Ιχθύες, Αμφίβια, Ερπετά, Πτηνά, Θηλαστικά. Απολιθώματα Ιχθύων και Ωτόλιθοι. Οστεολογία τετραπόδων. Συγκριτική σκελετική ανατομία Αμφιβίου-Ερπετού-Πτηνού-Θηλαστικού. Οδοντολογία: εξέλιξη και συγκριτική μορφολογική μελέτη. Ανατομική συγκριτική μελέτη σκελετού διαφόρων οικογενειών θηλαστικών. Ιχνοαπολιθώματα. Κατηγορίες χαρακτήρων. Βιομετρικές μέθοδοι και όργανα-Συλλογή βιομετρικών δεδομένων (κοινό με PO2).

**PO2. ΦΥΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ- ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ** (Invertebrate Fyla – Taxonomy – Biometry): Απολίθωση και απολιθωματοφόρα κοιτάσματα (μη Γεωλόγοι – κοινό με PO1). Εισαγωγή στις αρχές και κανόνες ταξινομικής ονοματολογίας ζωικών οργανισμών - έννοια του παλαιοντολογικού είδους, μορφο-είδους, morphospace (κοινό με PO1). Βασική ανατομία / μορφολογία σκελετικών στοιχείων - οστράκου – κελύφους όλων των φύλων ασπόνδυλων από το Κάμβριο έως σήμερα (Σπόγγοι, Κνιδόζωα, Βραχιονόπο-δα, Βρυόζωα, Μαλάκια, Αρθρόποδα, Εχινόδερμα). Προσαρμοστικά χαρακτηριστικά, συναθροίσεις και περιβάλλοντα διαβίωσης-λιθογένεση. Βιομετρικές μέθοδοι και όργανα, συλλογή βιομετρικών δεδομένων (κοινό με PO1). Εφαρμογή βιομετρίας και μορφομετρίας στη συστηματική ασπόνδυλων.

**PO3. ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙΝΟΖΩΙΚΟΥ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ** (Mediterranean Cenozoic Biostratigraphy): Χρονοστρωματογραφική Διάρθρωση Καινοζωϊκού Αιώνα. Παλαιογεωγραφική Εξέλιξη Μεσογείου. Ηλικίες και Βαθμίδες του Καινοζωϊκού της Μεσογείου και Παρατηθύος. Συσχέτιση χερσαίων-θαλάσσιων βαθμίδων και συσχετισμός με Εποχές Μαγνητικής Πολικότητας και MIS. MP ζώνες, MN ζώνες, MNQ ζώνες, ELMA. Βιοχρονοστρωματογραφικοί δείκτες ασπόνδυλων και σπονδυλωτών. Διαχρονικότη-τα-Μεταναστεύσεις.

**PO4. ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΦΥΛΟΓΕΝΕΣΗ-ΜΑΚΡΟΕΞΕΛΙΞΗ** (Systematics-Phylogeny-Macroevolution): μέθοδοι και συστήματα συστηματικής των όντων, Tree of Life, Βάσεις δεδομένων. Προέλευση της ζωής, Μηχανισμοί εξέλιξης, εξέλιξη, μακροεξέλιξη και παλαιοντολογία. Eno-Devo, β-ταξινομία-ταξινομικοί χαρακτήρες, εξελικτική και φαινετική συστηματική, Φυλογένεση-Κλαδιστική (εφαρμογές).

**PO5. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ** (Field and Lab Practice): Κάθε φοιτητής οφείλει να συγκεντρώσει τουλάχιστον εννέα (9) ημέρες σε δειγματοληψίες υπαίθρου ή/και παλαιοντολογική ανασκαφή ή/και παλαιοντολογική έρευνα πεδίου (Prospecting) ή/και εργαστηριακή συντήρηση απολιθωμάτων ή/και διαλογή υλικού ή/και εργαστηριακή επεξεργασία παλαιοντολογικού υλικού ή/και συμμετοχή σε εκπαιδευτικές, ερευνητικές και εργαστηριακές δράσεις των συνεργαζόμενων Μουσείων Φυσικής Ιστορίας.

**PO6. ΤΑΦΟΝΟΜΙΑ** (Taphonomy): Ιστορία Ταφονομίας. Φυσικές-Χημικές και Βιολογικές Ταφονομικές διεργασίες. Διατήρηση. Εξαιρετική Διατήρηση. Ταφονομικές Συναθροίσεις. Νεκρόλυση – Βιοστρωματο-νομία. Συστήματα Ταφονομικής Ταξινόμησης. Αποσάθρωση. Βιοδηλωτικά Ίχνη. Ανθρωπογενή Ίχνη. Μεταταφικές Διεργασίες – Διαγένεση. Ταφοφάσεις. Παλαιοδημογραφία. Συλλογή και Ερμηνεία ταφονομικών δεδομένων. Ταφονομικοί Δείκτες. Ταφονομικά προφίλ συναθροίσεων ασπόνδυλων, σπονδυλωτών και φυτικών οργανισμών - Παραδείγματα.

#### **ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (PS)**

**PS1. ΕΞΕΛΙΞΗ ΧΕΡΣΑΙΩΝ ΦΥΤΟΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΖΩΙΚΟ ΑΙΩΝΑ** (Evolution of terrestrial plant ecosystems during the Cenozoic): Σύγχρονα οικοσυστήματα και δυναμική, βιογεωγραφικές ζώνες, ζώνες βλάστησης. Εξέλιξη βλάστησης και παγκόσμιες περιβαλλοντικές μεταβολές στο παλαιοβοτανικό αρχείο: μαζικές εξαφανίσεις/διαρκείς πληθυσμοί/καταφύγια. Παλαιοβλάστηση στον Ευρωπαϊκό χώρο και τη Μεσόγειο κατά τον Καινοζωϊκό Αιώνα Παλαιοβοτανικές μέθοδοι /Παλυνολογία. Ανασύσταση παλαιοβλάστησης, παλαιοκλιματικές εφαρμογές.

**PS2. ΓΕΩΔΙΑΤΗΡΗΣΗ-ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΟΙ ΓΕΩΤΟΠΟΙ-ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΝΑΔΕΙΞΗ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** (Geoheritage-Palaeontological Geotopes – Museum promotion and Education): Εισαγωγή στις έννοιες της Γεωποικιλότητας και Γεωδιατήρησης. Διεθνές και Εθνικό Πλαίσιο. Γεωπάρκα : Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκτυο-Παραδείγματα Αξιοποίησης. Ιστορία των Μουσείων Φυσικής Ιστορίας, σύγχρονα Μουσεία Φ.Ι.. Διαχείριση και χρήση μουσειακών συλλογών στην ταξινομική, χρήση ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων (NOW, WoRMS, Fossilworks...). Μουσειολογικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις- προοπτικές. Παλαιοντολογία και Υλικός Πολιτισμός.

**PS3. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ (Advanced Macropalaeontology):** 3D scanning - φωτογραμμετρία, τομογραφίες (ακτίνων Χ, μαγνητική, κτλ), ηλεκτρονική μικροσκοπία, ανάλυση απολιθωμένου DNA (ancient DNA), γεωμετρική μορφομετρία, μέθοδοι μικρο- και μέσο- τριβής οδόντων, γεωχημικές αναλυτικές τεχνικές, ισότοπα, χρονολογήσεις, ιστολογία-μικροδομή σκελετικών στοιχείων.

**PS4. ΒΙΟΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ: ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ (Invertebrate communities: palaeoecological and palaeogeographic approaches):** Συναθροίσεις ασπονδύλων σε διάφορα περιβάλλοντα: Θαλάσσιο (ρηχό, παράκτιο, Λιμνοθαλάσσιο), Ποτάμιο – Λιμναίο, Χερσαίο. Χρήση των ασπονδύλων ως δεικτών για την αναπαράσταση του παλαιοπεριβάλλοντος. Σύγκριση συναθροίσεων διαφορετικών οργανισμών (βρυόζωα, μαλάκια...) για ανασυστάσεις μεγαλύτερης κλίμακας και παλαιογεωγραφίας - παραδείγματα παλαιογεωγραφικής ανασύστασης. Δείκτες στάθμης θάλασσας - εφαρμογές και παραδείγματα παλαιογεωγραφικής ανασύστασης περιοχών από τον Ελλαδικό και ευρύτερο χώρο της Μεσογείου κατά το Πλειστόκαινο - Ολόκαινο. Εναλλαγές περιβαλλόντων, σταθερότητα περιβαλλόντων με στατιστικές μεθόδους. Εφαρμογές στην Γεωαρχαιολογία. Τεχνικές δειγματοληψίας Ολοκαινικών απολιθωματοφόρων ιζημάτων.

**PS5. ΠΑΛΑΙΟΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ (Palaeoanthropological Issues):** Καταγωγή και φυλογένεση πρωτεύοντων. Αρχείο Απολιθωμένων Πρωτεύοντων. Συγκριτική σκελετική ανατομία Hominidae. Ελληνικό αρχείο Πρωτεύοντων. Η καταγωγή του Homo- βιογεωγραφικές και οικολογικές υποθέσεις. Παλαιοντολογία και αρχαιολογία: από το ζωικό στο πολιτισμικό ον. Σεμιναριακές διαλέξεις.

**PS6. ΠΑΛΑΙΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ-ΕΜΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΜΟΡΦΟΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ (Palaeoecology of Vertebrates – Biomechanics- Morphofunctional Ecology):** Οικολογία- έννοια και αρχές. Παλαιοοικολογία: δεδομένα-προσεγγίσεις/μέθοδοι- εφαρμογές. Εισαγωγή στις αρχές και μεθόδους μηχανικής και λειτουργικής ανάλυσης της μορφολογίας των σκελετικών στοιχείων. Οικολογικές απαιτήσεις και μορφολειτουργικές προσαρμογές. Φυλογενετικοί και λειτουργικοί περιορισμοί στη μορφολογία των τετραπόδων. Υπολογισμός βιολογικών και δημογραφικών χαρακτηριστικών σπονδυλοζώων. Εξέλιξη του εγκεφάλου. Νησιωτική βιογεωγραφία και εξελικτική οικολογία.

## **ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΙΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ (M)**

### **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (MO/COM)**

**COM3: ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ (Methods of stratigraphic correlation):** Αρχές και κριτήρια χρονοστρωματογραφικής διάρθρωσης Γεωλογικού χρόνου, χρονοστρωματογραφία και γεωχρονολόγηση, μαγνητοστρωματογραφία και παλαιοντολογικά δεδομένα, βασικές αρχές κυκλοστρωματογραφίας- κλιματικοί κύκλοι, ισοτοπική στρωματογραφία και MIS, οικοστρωματογραφικές εφαρμογές, επιπτώσεις ταφονομικών διεργασιών στη Στρωματογραφία, Βιοστρωματογραφία πλατφόρμας, ερμηνεία βιοστρωματογραφικών δεδομένων, εξοικείωση με λογισμικά βιομηχανικής βιοστρωματογραφίας.

**COM4: ΠΑΛΑΙΟΩΚΕΑΝΟΓΡΑΦΙΑ -ΓΕΩΒΙΟΛΟΓΙΑ (Paleoceanography-Geobiology):** Παλαιοκλιματικό αρχείο, περίοδοι στρωματοποίησης-αυξημένης παραγωγικότητας και παλαιοκυκλοφορία στον παγκόσμιο ωκεανό, ροή άνθρακα στα ιζήματα, οξίνιση των ωκεανών, πρωτογενής παραγωγικότητα και βιορυκτοποίηση. Ατμοσφαιρικό CO<sub>2</sub>, φαινόμενα θερμοκηπίου, γήινος θερμοστάτης και μηχανισμοί κλιματικής αλλαγής-δεδομένα πυρήνων ιζημάτων θαλάσσιου πυθμένα. Το ισοτοπικό αρχείο και κύκλοι Milankovich, κύκλοι Dansgaard, συμβάντα Heinrich. Φαινόμενα του θερμοκηπίου στο παλαιωκεανό-παλαιοκλιματικά ανάλογα, το Θερμικό Μέγιστο Παλαιοκαίνου/Ηωκαίνου (PETM), το Κλιματικό Βέλτιστο του Μέσου Μειο-καίνου (MMCO) και του Μέσου Πλειοκαίνου (MPWp). Παλαιωκεανογραφία Μεσογείου κατά το Άνω Και-νοζωικό και απόθεση σαπροπηλικών στρωμάτων, βιογενείς και γεωχημικοί παλαιοδείκτες. Οργανικοί βιοδείκτες και χημικά «μικροαπολιθώματα»,

αλκενόνες και παλαιοθερμοκρασίες. Αλληλεπίδραση των βιοκοινωνιών των μικροοργανισμών (βιόσφαιρα) με την διαρκώς μεταβαλλόμενη λιθόσφαιρα, υδρό-σφαιρα και ατμόσφαιρα. Στοιχεία μοριακής βιολογίας, στοιχεία μικροβιολογίας. Ο ρόλος των οργανισμών σε γεωλογικές διεργασίες. Μικρόβια και ακραία περιβάλλοντα. Παγκόσμιοι βιογεωχημικοί κύκλοι και ο ρόλος των οργανισμών. Προέλευση και εξέλιξη της ζωής (αρχαία και βακτήρια, μοριακοί βιοδείκτες), βιο-ποικιλότητα, βαθιά βιόσφαιρα (το μικροβιακό οικοσύστημα των ανώτερων τμημάτων των ιζημάτων των θαλάσσιων πυθμένων αλλά και των κοιτασμάτων αερίων και πετρελαίου).

**ΜΟ1. ΑΣΒΕΣΤΟΛΙΘΙΚΟ ΝΑΝΝΟΠΛΑΓΚΤΟΝ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ** (Calcareous nannoplankton: systematics-biostratigraphy): Ιστορική ανασκόπηση, βιολογία-κύκλος ζωής-οικολογία, μορφολογία, στρωματογραφική εξάπλωση, συστηματική ταξινόμηση, ποσοτική βιοστρωματογραφία Μεσοζωικού-Καινοζωικού και πετρελαϊκή έρευνα, συστήματα βιοζωνών, βιογεωγραφία-παλαιογεωγραφία, (παλαιο) περιβαλλοντική ανασύσταση, μεθοδολογία παρασκευής δειγμάτων, οπτική μικροσκοπία, ηλεκτρονική μικροσκοπία.

**ΜΟ2. ΠΛΑΓΚΤΟΝΙΚΑ ΤΡΗΜΑΤΟΦΟΡΑ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ-ΒΙΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ** (Planktonic foraminifera: systematics-biostratigraphy): Ιστορική ανασκόπηση, βιολογία-κύκλος ζωής-οικολογία, μορφολογία, στρωματογραφική εξάπλωση, συστηματική ταξινόμηση, ποσοτική βιοστρωματογραφία Μεσοζωικού-Καινοζωικού και πετρελαϊκή έρευνα, βιογεωγραφία, συστήματα βιοζωνών, βιογεωγραφία-παλαιογεωγραφία, (παλαιο) περιβαλλοντική ανασύσταση, μεθοδολογία παρασκευής δειγμάτων, οπτική μικροσκοπία, ηλεκτρονική μικροσκοπία.

**ΜΟ3. ΒΕΝΘΟΝΙΚΑ ΤΡΗΜΑΤΟΦΟΡΑ** (Benthic foraminifera): Ιστορική ανασκόπηση, βιολογία-κύκλος ζωής-οικολογία, μορφολογία, στρωματογραφική εξάπλωση, συστηματική ταξινόμηση, βιοστρωματογραφία Μεσοζωικού-Καινοζωικού, βιογεωγραφία-παλαιογεωγραφία, (παλαιο) περιβαλλοντική ανασύσταση, μεθοδολογία παρασκευής δειγμάτων και λεπτών τομών, οπτική μικροσκοπία, ηλεκτρονική μικροσκοπία.

**ΜΟ4. ΠΑΛΑΙΟΟΙΚΟΛΟΓΙΑ-ΟΙΚΟΣΤΡΩΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑ** (Palaeoecology-Ecostratigraphy): Βιόσφαιρα και οικοσυστήματα: Οικολογικές σχέσεις στη βιόσφαιρα (λιθόσφαιρα, ατμόσφαιρα και υδροσφαίρα). Η έννοια των οικοσυστημάτων: αβιοτικοί και βιοτικοί παράγοντες – τροφικές αλυσίδες και τροφικά πλέγμα-τα (σύγχρονα και απολιθωμένα). Το Θαλάσσιο οικοσύστημα: το νηριτικό και πελαγικό περιβάλλον, βιο-ογικά και οικολογικά χαρακτηριστικά των κύριων ομάδων θαλασσίων οργανισμών, λειτουργικές πτυχές των τροφικών πλεγμάτων των μεγάλων θαλάσσιων οικοσυστημάτων, βιοφάσεις πρώτιστων και παλαιοοικολογία, κύκλοι της θαλάσσιας στάθμης και ισοτοπικά στάδια, το οικοσύστημα της Μεσογείου. Ποσοτικές παλαιοοικολογικές μέθοδοι (ροή οργανικού υλικού, συγκέντρωση οξυγόνου, υδρογραφία υδάτων πυθμένα, βάθος), ποικιλότητα ειδών, ερμηνεία παλαιοοικολογικών δεδομένων. Βασικές αρχές και εφαρμογές της Οικοστρωματογραφίας – μελέτες περιπτώσεων.

**ΜΟ5. ΟΣΤΡΑΚΩΔΗ-ΠΥΡΙΤΙΚΑ ΜΙΚΡΟΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΑ** (Ostracoda-siliceous microfossils): Μελέτη οστρακωδών και πυριτικών μικροαπολιθωμάτων (διάτομα, ακτινόζωα, πυριτομαστιγοφόρα). Ιστορική ανασκόπηση, βιολογία-κύκλος ζωής, μορφολογία, στρωματογραφική εξάπλωση, συστηματική ταξινόμηση, βιοστρωματογραφία Μεσοζωικού-Καινοζωικού και πετρελαϊκή έρευνα, βιογεωγραφία, μεθοδολογία παρασκευής δειγμάτων, οπτική μικροσκοπία, ηλεκτρονική μικροσκοπία.

**ΜΟ6: ΠΑΛΥΝΟΛΟΓΙΑ II: ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΥΡΕΟΚΟΚΚΩΝ** (Terrestrial Palynology): Μελέτη γυρεόκοκκων, σπορίων, άλλων παλυνομόρφων από χερσαία αποθετικά περιβάλλοντα. Παλυνολογική δειγματοληψία και εργαστηριακές μέθοδοι, μικροσκοπική ανάλυση. Διαχείριση παλυνοφασμάτων, ανασύσταση παλαιοβλάστησης, βιοστρωματογραφία, παλαιοκλιματικές εφαρμογές, μοντελοποίηση.

**ΜΟ7: ΠΑΛΥΝΟΛΟΓΙΑ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ** (Aquatic Palynology): Δινομαστιγωτά, πρασινοφύκη και λοιπά παλυνόμορφα υδάτινων συστημάτων: βιολογία, μορφολογία και προσδιορισμοί, οικολογία, βιοστρωματογραφία. Στατιστική ανάλυση και ερμηνεία συναθροίσεων, στρωματογραφικοί συσχετισμοί, παλαιοπεριβαλλοντικές εφαρμογές (αλατότητα, θερμοκρασία, παλαιοβάθος). Ανάλυση Παλυνοφάσεων και εφαρμογή στην πετρελαϊκή έρευνα.

#### ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (MS)

**MS1. ΠΑΛΑΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ (Palaeoclimatic proxies):** Κύρια κλιματικά συμβάντα στο γεωλογικό χρόνο και σύγχρονη κλιματική μεταβολή. Παλαιοκλιματικοί δείκτες στη Μικροπαλαιοντολογία: στα-θερά ισότοπα, ιχνοστοιχεία. Παλαιοκλιματική μοντελοποίηση.

**MS2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΜΙΚΡΟΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ** (Environmental Micropalaeontology): Χρήση των μικροαπολιθωμάτων για τον εντοπισμό και την ερμηνεία περιβαλλοντικών αλλαγών στο χώρο και στον χρόνο, οφειλόμενες είτε σε φυσικούς παράγοντες είτε σε ανθρωπογενή δραστηριότητα. Εφαρμογές της Μικροπαλαιοντολογίας στη παλαιοπεριβαλλοντική / παλαιοωκεανογραφική έρευνα, στον προσδιορισμό των κλιματικών αλλαγών και των μεταβολών της θαλάσσιας στάθμης, στις διαταραχές της περιβαλλοντικής υγείας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων, αξιολόγηση της ποιότητας των θαλάσσιων οικοσυστημάτων σύμφωνα με την κοινοτική Οδηγία–Πλαίσιο για τη Θάλασσα Στρατηγική. Οξίνιση των ωκεανών και ασβεστολιθικοί μικροοργανισμοί.

#### Διδάσκοντες

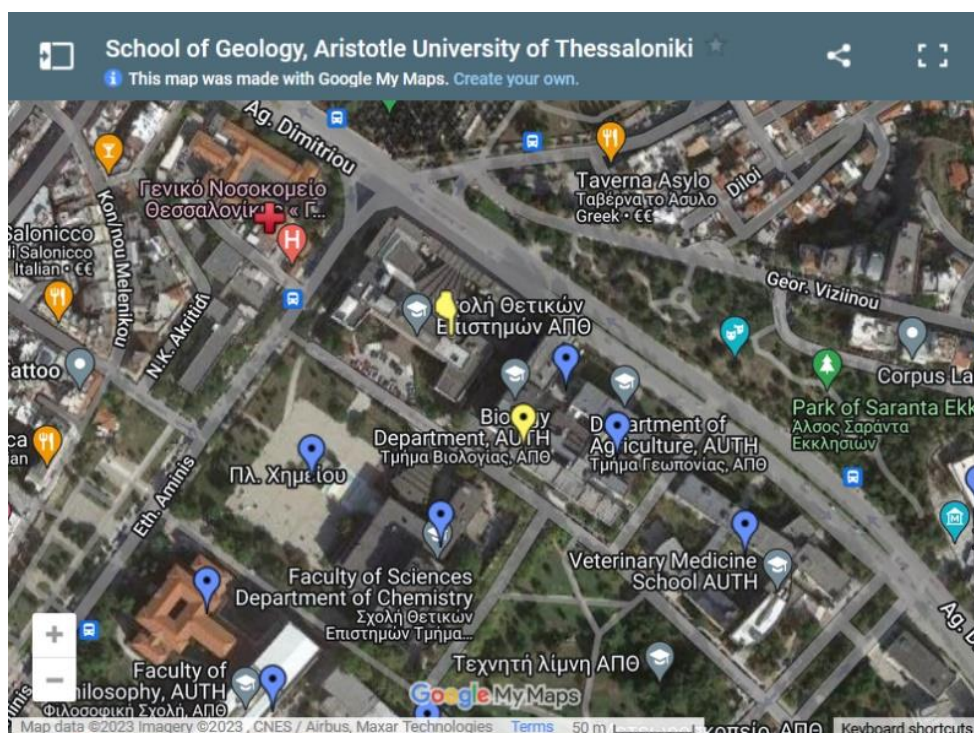
Κωδικός	Διδασκοντες/Teaching Staff
CO2	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜΙΖΑ, ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ, ΚΟΥΚΟΥΣΙΟΥΡΑ
CO3	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΟΥΛΗ
COP1	ΣΥΛΒΕΣΤΡΟΥ, ΜΑΡΑΒΕΛΗΣ, ΚΟΥΚΟΥΣΙΟΥΡΑ ΑΗΔΟΝΑ, ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ, ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
PO3	ΚΟΥΦΟΣ, ΣΥΡΙΔΗΣ, ΚΟΣΚΕΡΙΔΟΥ
PO6	ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ, ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ και Εξωτερικοί Συνεργάτες
PS1	ΚΟΥΛΗ, ΧΑΝΛΙΔΟΥ, ΖΗΔΙΑΝΑΚΗΣ
PS2	ΦΑΣΟΥΛΑΣ, ΖΟΥΡΟΣ, , ΤΣΟΥΚΑΛΑ, ΛΥΡΑΣ, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Εξωτερικοί Συνεργάτες
MO1	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Εξωτερικοί Συνεργάτες

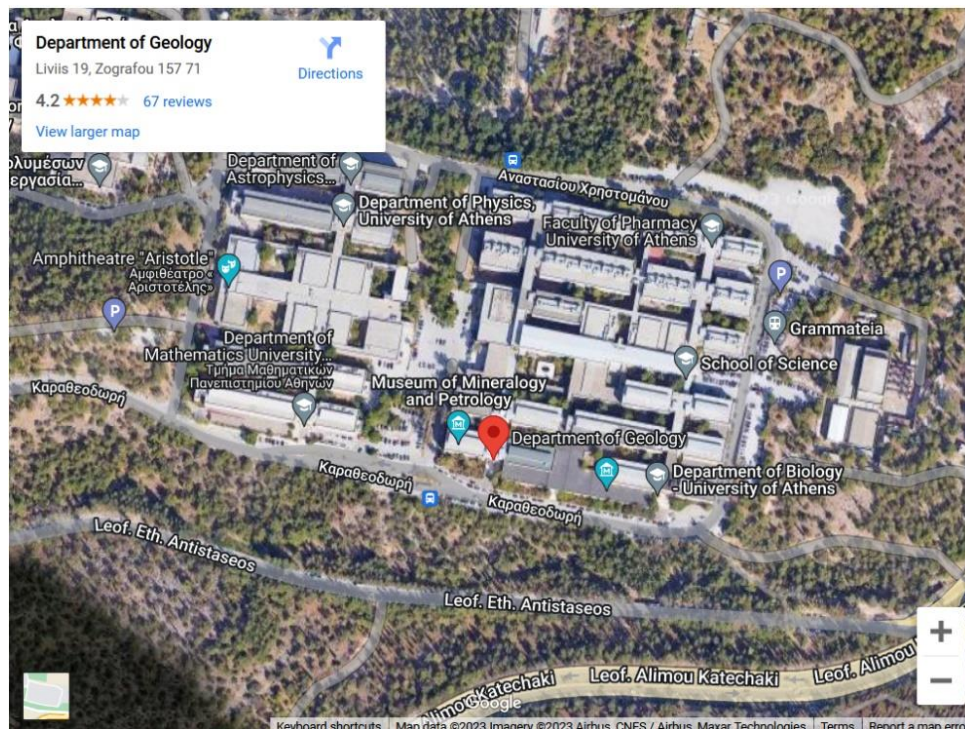
MO2	ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΥ, ΤΣΟΥΡΟΥ Εξωτερικοί Συνεργάτες
MO3	ΔΗΜΙΖΑ, ΚΟΥΚΟΥΣΙΟΥΡΑ Εξωτερικοί Συνεργάτες
M07	ΚΟΥΛΗ Εξωτερικοί Συνεργάτες
PO1	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΣΤΑΪΚΟΥ, ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΘΗΝΑ: ΡΟΥΣΙΑΚΗΣ, ΛΥΡΑΣ, Θ&Α: ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ, ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ, Εξωτερικοί Συνεργάτες
PO2	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΣΥΡΙΔΗΣ, ΣΥΛΒΕΣΤΡΟΥ ΑΘΗΝΑ: ΚΟΣΚΕΡΙΔΟΥ, ΤΣΑΠΑΡΑΣ Θ&Α: Εξωτερικοί Συνεργάτες
PO4	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΑΜΠΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΑΓΩΝΑΣ, ΒΛΑΧΟΣ
PO5	ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΡΟΥΣΙΑΚΗΣ, ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
PS3	ΛΥΡΑΣ, ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΑΓΩΝΑΣ, ΠΟΥΛΑΚΑΚΗΣ MERCERON Εξωτερικοί Συνεργάτες
PS4	ΣΥΡΙΔΗΣ, ΚΟΣΚΕΡΙΔΟΥ
PS5	ΚΟΥΦΟΣ, ΓΙΟΥΛΑΤΟΣ, ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ
PS6	ΓΙΟΥΛΑΤΟΣ, ΛΥΡΑΣ Εξωτερικοί Συνεργάτες
COM3	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, ΝΤΡΙΝΙΑ, ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΗΔΟΝΑ Εξωτερικοί συνεργάτες
COM4	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, ΓΩΓΟΥ, ΓΚΕΛΗΣ, ΤΣΕΛΕΠΙΔΗΣ, ΠΟΛΥΜΕΝΑΚΟΥ Εξωτερικοί συνεργάτες
MO4	ΝΤΡΙΝΙΑ, ΤΣΟΥΡΟΥ, ΚΟΝΤΑΚΙΩΤΗΣ
MO5	ΤΣΟΥΡΟΥ Εξωτερικοί συνεργάτες
MO6	ΚΟΥΛΗ

	Εξωτερικοί Συνεργάτες
MS1	ΑΝΤΩΝΑΡΑΚΟΥ, ΚΟΥΛΗ, ΚΟΝΤΑΚΙΩΤΗΣ
MS2	ΔΗΜΙΖΑ, ΓΕΡΑΓΑ, ΤΣΟΥΡΟΥ, ΚΟΥΚΟΥΣΙΟΥΡΑ Εξωτερικοί συνεργάτες

11. Σε περίπτωση απώλειας αριθμού διδακτικών ωρών ή και του συνόλου ενός μαθήματος για οποιονδήποτε λόγο, η αναπλήρωση και ο τρόπος αυτής ορίζονται με κατά περίπτωση απόφαση της ΕΠΣ.

12. Μαθήματα της ειδικεύσης Α) «Μακροπαλαιοντολογία» διεξάγονται στο Τμήμα Γεωλογίας του Α.Π.Θ., ενώ μαθήματα της ειδικεύσης Β) «Μικροπαλαιοντολογία-Βιοστρωματογραφία» διεξάγονται στο Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του ΕΚΠΑ. Κατά περίπτωση, η διδασκαλία μέρους ή του συνόλου μαθήματος που απαιτεί ειδικές εργαστηριακές/μουσειακές υποδομές μπορεί να διεξάγεται σε συνιδρυματικές ακαδημαϊκές μονάδες ή συνεργαζόμενους φορείς που τη διαθέτουν.





## Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

1. Για την απόκτηση του δικαιώματος έναρξης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ), απαιτείται ο φοιτητής να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον το 70% του συνόλου των ECTS των δύο διδακτικών εξαμήνων.
2. Η συγγραφή της ΜΔΕ δύναται να πραγματοποιείται στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα με παράθεση εκτεταμένης περίληψης στην εναλλακτική, από εκείνη της συγγραφής, γλώσσα.
3. Η ανάθεση, εκπόνηση και έγκριση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 του αρ. 34 του Ν. 4485/2017 και τον Εσωτερικό Κανονισμό ως ακολούθως:
  - Κάθε Ιούνιο και Σεπτέμβριο οι υποψήφιοι αιτούνται στο Δ/τη την ανάθεση ΜΔΕ. Η ΕΠΣ ορίζει τον τίτλο της ΜΔΕ, τον επιβλέποντα της ΜΔΕ και τη γλώσσα συγγραφής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή (ΤΕΕ) για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων. Η ΤΕΕ απαρτίζεται από μέλη ΔΕΠ, καθώς και μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατόχους διδακτορικού διπλώματος (σύμφωνα με τις παρ. 4 αρθρ. 34, παρ. 1 αρθρ. 36, παρ. 1 αρθρ 45 του ν. 4485/17 καθώς και τις διευκρινιστικές εγκυκλίους 203446/Ζ1/22-11-2017 και 22879/Ζ1/9-2-2018 του ΥΠΠΕΘ) και τις επικαιροποιημένες διατάξεις του Ν. 4957/2022
  - Το αντικείμενο της ΜΔΕ πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και τα αποτελέσματα να παρουσιάζονται υπό τη μορφή διατριβής. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της ΜΔΕ, παρά μόνο με απόφαση της ΕΠΣ και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα.
  - Η ΜΔΕ παραδίδεται στην ΤΕΕ τουλάχιστον ένα μήνα πριν την εξέτασή της, εκτός και αν υπάρχει διαφορετική κατά περίπτωση απόφαση της ΕΠΣ
  - Για να εγκριθεί η ΜΔΕ ο φοιτητής οφείλει να την υποστηρίξει προφορικά ενώπιον της ΤΕΕ, με την ευθύνη της οποίας διοργανώνεται δημόσια παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διατριβής, με τη μορφή διαλέξεως. Οι παρουσιάσεις των ΜΔΕ μπορούν να λαμβάνουν χώρα σε οποιαδήποτε από τις συνεργαζόμενες ακαδημαϊκές μονάδες.
  - Η πρόσκληση δημόσιας υποστήριξης της ΜΔΕ συντάσσεται από την ΤΕΕ και αποστέλλεται από τον Διευθυντή ή τον Υπεύθυνο Κατεύθυνσης του Δ.Π.Μ.Σ.
  - Μετά την παρουσίαση της ΜΔΕ, η ΤΕΕ εξετάζει τον υποψήφιο και αποφασίζει για το αποτέλεσμα της αποδοχής ή απόρριψής της, δίνοντας, ταυτόχρονα, τη σχετική περιγραφική και αριθμητική



βαθμολογία σε κλίμακα 1-10 και συντάσσοντας το πρακτικό παρουσίασης και αξιολόγησης που υποβάλλεται στη ΣΕ και τη Γραμματεία.

- Ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ διατηρεί σε συνεργασία με την Γραμματεία ειδικό κατάλογο θεμάτων μεταπτυχιακών εργασιών στον οποίο περιλαμβάνονται απαραίτητως το όνομα του υποψηφίου, ο/η επιβλέπων/ουσα, η ημερομηνία ανάθεσης του θέματος και η ημερομηνία λήξης της διαδικασίας είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη.
- Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την ΤΕΕ, αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο τουλάχιστον του ιδρύματος του τμήματος που φέρει την διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ.
- Με το πέρας της διαδικασίας εξέτασης και εντός ενός (1) μήνα ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται κατ' ελάχιστον στην κατάθεση διορθωμένων ψηφιακών ανατύπων της ΜΔΕ προς τα μέλη της ΤΕΕ, προς το Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ. προς την Κεντρική Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ και προς τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Γεωλογίας Α.Π.Θ. Θεόφραστος με παράλληλη κατάθεση των σχετικών εντύπων.

4. Ο χρόνος εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα από την ανάθεσή της. Σε περίπτωση υπέρβασης του χρόνου αυτού τίθεται θέμα διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Δ.Π.Μ.Σ., το οποίο επιλαμβάνεται καταρχήν ο Δ/της, έπειτα από σχετική εισήγηση της ΤΕΕ και αποφασίζει η ΕΠΣ.

## Αξιολόγηση Μαθημάτων

1. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών λαμβάνει χώρα στο τέλος της εκπαιδευτικής διαδικασίας κάθε μαθήματος, με ευθύνη του συντονιστή του μαθήματος, ο οποίος ορίζει τον τρόπο εξέτασης και βαθμολόγησης.
2. Η βαθμολόγηση των μαθημάτων γίνεται από τους διδάσκοντες σε κλίμακα βαθμολογίας από 1 έως 10. Προβιβάσιμος βαθμός ορίζεται κατ' ελάχιστον το έξι (6).
3. Ο βαθμός της ΜΔΕ και ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (ΜΔΣ) είναι περιγραφικοί και σε παρένθεση αναγράφεται η αριθμητική βαθμολογία του μεταπτυχιακού φοιτητή, ως εξής: Άριστα με διάκριση (10), Άριστα (8,5-10), Λίαν Καλώς (6,5 - 8,49), Καλώς (6 - 6,49).
4. Ο βαθμός της ΜΔΕ εξάγεται από το μέσο όρο βαθμολογίας των τριών μελών της εξεταστικής επιτροπής.
5. Ο τελικός βαθμός του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών καθορίζεται από τις επιδόσεις του φοιτητή στο σύνολο των μαθημάτων και στη ΜΔΕ και ο τρόπος υπολογισμού καθορίζεται ως ο μέσος όρος της επίδοσής του στα μαθήματα, λαμβάνοντας υπόψη το βάρος κάθε μαθήματος σε ECTS [Τελικός Βαθμός=  $\Sigma (ECTS \times \text{Βαθμό Μαθήματος}) / \Sigma (ECTS)$ ].

## Δωρεάν Φοίτηση - Υποτροφίες (άρθρο 35 και 45 του Ν.4485/2017)

1. Εντός τριών εργάσιμων ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων επιτυχόντων υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών κατ' έτος, οι επιλεγέντες φοιτητές δύνανται να αιτηθούν απαλλαγής τελών φοίτησης σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Ν. 4957/2022 και τις σχετικές κατ' έτος αποφάσεις και εγκυκλίου.
3. Τις αιτήσεις απαλλαγής τελών φοίτησης εξετάζει η ΕΠΣ η οποία εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών συντάσσει πίνακα απαλλαγέντων τελών φοίτησης.
4. Με απόφαση της ΕΠΣ χορηγούνται βραβεία αριστείας σε μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια, που αφορούν φοιτητές κανονικής φοίτησης, που ολοκλήρωσαν

επιτυχώς τις εξετάσεις όλων των μαθημάτων στο τέλος του Β' εξαμήνου και συγκέντρωσαν τον υψηλότερο μέσο όρο βαθμολογίας.

## Διδακτικό Προσωπικό (άρθρα 36 και 45 του Ν. 4485/2017)

1. Οι διδάσκοντες στο Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από τα ιδρυτικά Τμήματα, και ορίζονται από την ΕΔΕ σύμφωνα με το αρ. 36 του Ν. 4485/2017 και τις νεότερες τροποποιήσεις του Ν. 4957/2022. Οι αναθέσεις μαθημάτων ανανεώνονται κατ' έτος με σκοπό την βελτιστοποίηση της λειτουργίας του Δ.Π.Μ.Σ. Οι αναθέσεις μαθημάτων πραγματοποιούνται το Σεπτέμβριο-Οκτώβριο κάθε έτους και στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, η εξέταση του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στο Δ.Π.Μ.Σ., μπορούν να αναλαμβάνουν:

- I. Μέλη Δ.Ε.Π. των συνιδρυτικών Τμημάτων.
- II. Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των συνιδρυτικών Τμημάτων κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
- III. Ομότιμα και Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

2. Με αιτιολογημένη απόφασή της η ΕΔΕ, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του οικείου Α.Ε.Ι. ή να προσκαλέσει μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του Ν. 4310/2014 (Α' 258).

3. Επιπλέον η ΕΠΣ με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. από τους συνεργαζόμενους ή άλλους φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν. 4485/2017 και τα ορισθέντα στον Ν. 4957/2022.

## Τέλη Φοίτησης

1. Το ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία περιλαμβάνει Τέλη Φοίτησης ύψους **1000€**.

4. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλουν τα τέλη φοίτησης σε ειδικό λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ. κατανεμημένα είτε σε δύο (2) ισόποσες δόσεις των 500 € είτε εναλλακτικά σε τρεις (3) δόσεις ως εξής:

Καταβολή Τελών Φοίτησης σε δύο (2) ισόποσες δόσεις:

1<sup>η</sup> Δόση: **500€** . Καταβάλλεται μαζί με την Εγγραφή

2<sup>η</sup> Δόση: **500€**. Καταβάλλεται στην έναρξη του 2<sup>ου</sup> Εξαμήνου

Καταβολή Τελών Φοίτησης σε τρεις (3) δόσεις:

1<sup>η</sup> Δόση: **400€** . Καταβάλλεται μαζί με την Εγγραφή

2<sup>η</sup> Δόση: **300€**. Καταβάλλεται στην έναρξη του 2<sup>ου</sup> Εξαμήνου

3<sup>η</sup> Δόση: **300€**. Καταβάλλεται εντός της αποκλειστικής προθεσμίας του τελευταίου δεκαημέρου του Απριλίου.

## Τελετουργικό Αποφοίτησης (άρθρο 45 παρ. 1 εδαφ. ιε΄ του Ν. 4485/2017)

Η αναγόρευση των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών σε διπλωματούχους του Δ.Π.Μ.Σ και η απονομή των μεταπτυχιακών διπλωμάτων δύναται να πραγματοποιείται από την ΕΠΣ σε δημόσια εκδήλωση παρόντων του Διευθυντή ή/και Αναπληρωτή Διευθυντή και μελών της Συντονιστικής Επιτροπής και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. Η εκδήλωση λαμβάνει χώρα στο Τμήμα Γεωλογίας Α.Π.Θ. ή/και στο Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Ε.Κ.Π.Α.

## Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) (άρθρο 45 παρ. 1 εδαφ. ιε΄ του Ν. 4485/2017)

1. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο, εκδίδεται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., φέρει τα εμβλήματα όλων των συνεργαζόμενων ακαδημαϊκών μονάδων, τη χρονολογία περάτωσης των σπουδών, τη χρονολογία έκδοσης του διπλώματος, τον αριθμό πρωτοκόλλου αποφοίτησης, τον τίτλο του Δ.Π.Μ.Σ., τον τίτλο της ειδίκευσης παρακολούθησης, τα στοιχεία του μεταπτυχιακού/κής φοιτητή/τριας και το χαρακτηρισμό αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα και Άριστα με διάκριση. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα.
2. Μετά από αίτηση, στον απόφοιτο του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.
3. Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του Ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466 τ.Β΄)], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν.

## Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός/κη φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της ΕΔΕ για διαγραφή του/της.

Στις παραπάνω περιπτώσεις -και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας- η Συνέλευση του οικείου Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της .

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Δ.Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στην ΕΔΕ του Δ.Π.Μ.Σ. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κη φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας<sup>1</sup>.

<sup>1</sup> Βλέπε διατάξεις Ν.5343/1932 (άρθρα 120 έως 123), ΠΔ 160/2008 (23 έως 25).

## Αξιολόγηση Δ.Π.Μ.Σ.

1. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του ΑΠΘ ([www.qa.auth.gr](http://www.qa.auth.gr)), σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από το Ίδρυμα διαδικασίες.

## Χρήσιμοι Σύνδεσμοι

Τμήμα Γεωλογίας ΑΠΘ [www.geo.auth.gr](http://www.geo.auth.gr)

Τμήμα Γεωλογίας & Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ [www.geol.uoa.gr](http://www.geol.uoa.gr)

Ιστοσελίδα ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία [http://www.geo.auth.gr/gr\\_postgrad\\_paleo.htm](http://www.geo.auth.gr/gr_postgrad_paleo.htm)

ΔΠΜΣ στο facebook <https://www.facebook.com/profile.php?id=100050318775229>

Δελτία Μαθημάτων ΔΠΜΣ Παλαιοντολογία-Γεωβιολογία (ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ)  
<https://qa.auth.gr/el/studyguide/600000284/current> .

Τμήμα Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων ΑΠΘ <https://eurep.auth.gr/el>

Υποστήριξη Φοιτητών Ευαίσθητων Κοινωνικών Ομάδων ΑΠΘ <https://studentaid.auth.gr/>

Κέντρο Συμβουλευτικής και Ψυχολογικής Υποστήριξης ΑΠΘ <https://kesypsy.auth.gr/>

Επιτροπή Ισότητας Φύλων του ΑΠΘ <https://www.auth.gr/committee/com-gaei/>

Κεντρική Βιβλιοθήκη ΑΠΘ <https://www.lib.auth.gr/el>

Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του ΑΠΘ [www.qa.auth.gr](http://www.qa.auth.gr)

Πανεπιστημιακή Λέσχη ΑΠΘ <http://www.pfl.auth.gr/>

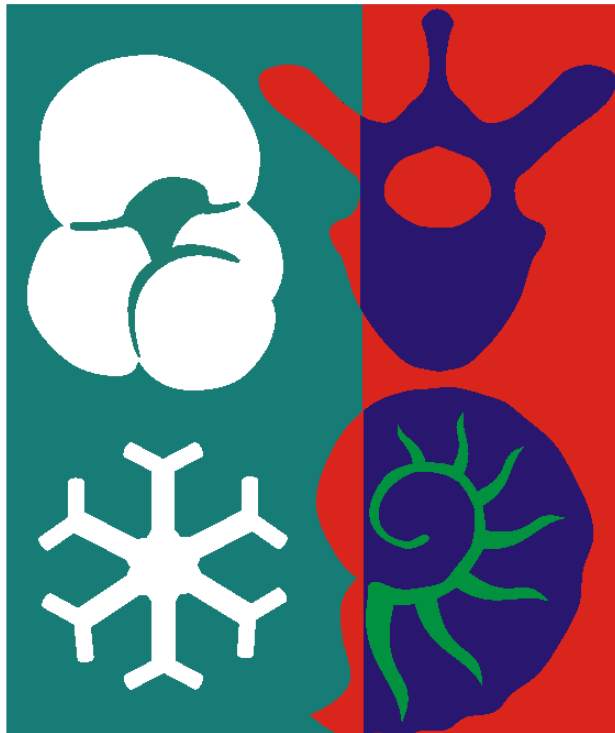
Κέντρο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ΑΠΘ [https://www.auth.gr/university\\_unit/kpfy/](https://www.auth.gr/university_unit/kpfy/)

Υγειονομική Περίθαλψη Φοιτητών ΑΠΘ [https://www.auth.gr/healthservices\\_students/](https://www.auth.gr/healthservices_students/)

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο <https://gym.auth.gr/>

INTERINSTITUTIONAL MASTER PROGRAM IN

*PALAEONTOLOGY-GEOBIOLOGY*



***STUDY GUIDE***

2023-2024

## In General

This Study Guide includes student and curriculum issues of the Interinstitutional Master Program (IMP) in Paleontology-Geobiology, in accordance with the provisions of Law 4485/4-8-2017 (Government Gazette 114/4-8-2017) and Internal Regulations for Postgraduate Studies and the decisions of the Curriculum Committee.

## Aims

1. The School of Geology of the Faculty of Sciences of the Aristotle University of Thessaloniki (AUTH), with the School of Biology of the Faculty of Sciences of AUTH, the Department of Geology and Geoenvironment of the Faculty of Sciences of the National Kapodistrian University of Athens (NKUA), the Department of Geology of the Faculty of Sciences of the University of Patras (P.U.), and the Department of Geography of the University of the Aegean (AeU), organize and operate from the academic year 2018-2019 an Interinstitutional Master Program in Paleontology-Geobiology.

The Program awards a Master's Degree in the field of "Palaeontology-Geobiology" in two directions of specialization:

- α) Macropalaeontology; and
- (b) Micropalaeontology-Biostratigraphy

2. The duration for the award of the Postgraduate Diploma of Studies is set at three (3) semesters

3. The aim of the Program is to provide specialized knowledge at postgraduate level in the science of Palaeontology and its applications in the fields of evolution, phylogeny, (paleo)ecology, (paleo)environment, (paleo)biogeography, mineral resources research, geobiology and geoconservation. The MSc aims to promote knowledge, develop research and train qualified scientists, through the effective combination of teaching, research and application.

4. The obligations of the founding academic units and the corresponding allocation of work are defined as follows:

1. The administrative support of the MSc is provided by the School of Geology of the Aristotle University of Thessaloniki, which hosts and is responsible for the organization and implementation of the direction "Macropalaeontology"

2. The Department of Geology and Geoenvironment of the NKUA. hosts and is responsible for the organization and implementation of the direction "Micropalaeontology - Biostratigraphy"

## Administration

1. The administrations of the Program is provided by:

A. The Senate of the Aristotle University of Thessaloniki

B. The Curriculum Committee (CC) with a two-year term of office has full responsibility for the operation of the IMP; it consists of seven (7) teaching faculty members of the collaborating Departments. For the two-year period 2022-2024 the Committee is composed of the following members:

- Syrides Georgios, Professor of the School of Geology, Aristotle University of Thessaloniki
- Maria Triantafyllou, Professor of the Department of Geology & Geo-environment, University of Athens
- Youlatos Dionysios, Professor of the School of Biology, Aristotle University of Thessaloniki
- Zouros Nikolaos, Professor of the Department of Geography, The Aegean University
- Antonarakou Asimina, Professor of the Department Geology & Geo-environment, University of Athens

- Iliopoulos Georgios, Professor of the Department of Geology, Patras University
  - Kostopoulos S. Dimitrios, Professor of the School of Geology, Aristotle University of Thessaloniki
2. The Director of the IMP with a two-year term. The Director chairs the Committee and exercises all responsibilities provided by the Law. For the period 2022-2024 the Director of the Postgraduate Programme is Professor D. S. Kostopoulos.
  3. The administrative support of the MSc is provided by the Secretariat of the MSc Program

## Duration and Terms of Study

1. The minimum duration of study is three (3) semesters; the maximum is four (4) semesters and in special cases up to six (6) semesters
2. The postgraduate student may request a justified temporary suspension of his/her studies, which may not exceed two (2) consecutive semesters
3. For each postgraduate student, one member of the CC is appointed as a Study Advisor.
4. Attendance of courses and other activities is compulsory and there cannot be more than 20% absences per course.
5. The postgraduate student is entitled to two (2) examinations in each course. The examinations are divided into three organized examination periods (January, June, September) of three (3) weeks each.
6. A student who uses unlawful means while taking the examination is referred to the CC for further legal procedures.

## Study Program

1. The Study Program includes a set of common core courses compulsory for all postgraduate students and two subsets of specialised compulsory and optional courses corresponding to two (2) specializations: A) "Macropalaeontology" and B) "Micropalaeontology-Biostratigraphy".
2. The total number of European Credit Transfer Credits (ECTS) for the award of the Master Degree is 90 ECTS and the courses start in the winter semester..
3. The maximum number of postgraduate students per lecturer is three (3).
4. Online teaching may not exceed 35% of the teaching hours per course.
5. Courses can be either on a weekly basis, with each course lasting at least 10 weeks, or on an aggregate basis (en block). In either case, the number of teaching/laboratory hours may not be less than four times the number of credit hours of the course.
6. Courses are in Greek but with the possibility of conducting part or all of the courses or the entire program of each direction in English.
7. The implementation and responsibility of the timetable is the responsibility of the Director of the program
8. To obtain the MSc degree, students are required to attend a two-semester course schedule (30ECTS per semester) and to complete a Postgraduate Diploma Thesis in the third semester. The examination in the individual courses is carried out by means of written or oral examinations, the preparation of assignments or a combination of the above.
9. Course grades are submitted to the Secretariat within 20 days of the end of the examination period.
10. Courses, teaching and research activities, participation in field work and internships, credit hours, and

the percentage of distance learning per course and specialisation are defined as follows. Courses coded 'O' are compulsory while courses coded 'S' are optional; courses coded 'C' are common to both specialisations. The description of the courses and the content of each is given below:

O/S	Code	Semester A'	ECTS	Min # hours	hours (%) distance teaching
O	CO2	Statistical Analysis of Palaeontological Data	6	24	5(20%)
O	CO3	Scientific Terminology & Communication	6	24	5(20%)
<b>Direction: Macropalaeontology</b>					
O	COP1	Geological Principles in Palaeobiology	6	24	5(20%)
O	PO3	Mediterranean Cenozoic Biostratigraphy	4	16	2(10%)
O	PO6	Taphonomy	5	20	6(30%)
S	PS1	Evolution of terrestrial Ecosystems during the Cenozoic	3	12	4(30%)
S	PS2	Geoheritage-Palaeontological Geotopes – Museum promotion and Education	3	12	4(30%)
<b>Direction: Micropalaeontology –Biostratigraphy</b>					
O	MO1	Calcareous nannoplankton: systematics-biostratigraphy	5	20	6(30%)
O	MO2	Planktonic foraminifera: systematics-biostratigraphy	5	20	6(30%)
O	MO3	Benthic foraminifera: systematics-biostratigraphy	5	20	6(30%)
O	M07	Aquatic Palynology	3	12	4(30%)
<b>Semester B'</b>					
<b>Direction: Macropalaeontology</b>					
O	PO1	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ-ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΩΤΩΝ (Comparative Anatomy – Taxonomy – Biometry of Vertebrates)	6	24	5(20%)
O	PO2	ΦΥΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΩΝ- ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑ (Invertebrate Fyla – Taxonomy - Biometry)	6	24	5(20%)
O	P04	ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ - ΦΥΛΟΓΕΝΕΣΗ- ΜΑΚΡΟΕΞΕΛΙΞΗ (Systematics-Phylogeny-Macroevolution)	6	24	9(35%)
O	P05	ΠΡΑΚΤΙΚΗ (Field and Lab Practice)	6	24	0(0%)



S	PS3	Advanced Macropalaeontology	3	12	4(30%)
S	PS4	Invertebrate communities: palaeoecological and palaeogeographic approaches	3	12	4(30%)
S	PS5	Palaeoanthropological Issues	3	12	4(30%)
S	PS6	Palaeoecology of Vertebrates – Biomechanics-Morphofunctional Ecology	3	12	4(30%)
<b>Direction: Micropalaeontology –Biostratigraphy</b>					
O	COM3	Methods of stratigraphic correlation	6	24	9(35%)
O	COM4	Palaeoceanography-Geobiology	6	24	9(35%)
O	MO4	Palaeoecology-Ecostratigraphy	4	16	6(35%)
O	MO5	Ostracoda-siliceous microfossils	6	24	9(35%)
O	MO6	Terrestrial Palynology	5	20	7(35%)
S	MS1	Palaeoclimatic proxies	3	12	4 (30%)
S	MS2	Environmental Micropalaeontology	3	12	4 (30%)
<b>Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ</b>					
O	C05	Master Thesis	30		

**11.** In case of loss of a number of teaching hours or even the whole of a course for any reason, the substitution and the way of substitution are defined by a decision of the CC on a case-by-case basis.

## Master Thesis

**1.** In order to obtain the right to start the master thesis (MT), the student is required to have accumulated at least 70% of the total ECTS of the two semesters.

**2.** The dissertation may be written in Greek or in English with an extended abstract in an alternative language to that of the dissertation.

**3.** The assignment, preparation and approval of the Master Thesis are defined in accordance with the Internal Regulations of the program.

- The subject of the MT must be of a research nature and the results must be presented in the form of a dissertation thesis. It is not possible to change the topic of the MT, except by decision of the CCC and after a reasoned recommendation of the supervisor.
- The MT shall be delivered to the Examining Committee at least one month before its oral examination, unless otherwise decided by the CC on a case-by-case basis.
- In order to have the MT approved, the student must present orally the thesis in public and in the presence of the examining committee, which is responsible for organizing the public presentation. The presentations of the MT may take place in any of the collaborating academic units.

- After the presentation of the MT, the examining committee examines the candidate and decides on the acceptance or rejection, giving, at the same time, the relevant descriptive and numerical score on a scale of 1-10. The results of the ms and oral examination and the final grade are submitted by the committee in a form of report to the Secretariat.
  - The Director of the program maintains, in collaboration with the Secretariat, a special list of master thesis topics which necessarily includes the name of the candidate, the supervisor(s), the members of the three-member examination committee, the date of assignment of the topic and the date of the end of the procedure either by acceptance or rejection.
  - -The master theses, if approved, must be posted on the website of at least the institution of the department that is responsible for the administrative support of the Master's program.
- 4.** The time for the preparation of the Master's Thesis cannot exceed two academic semesters from the date of its assignment. If this time is exceeded, the postgraduate student can be removed from the program., after recommendation by the Director, and decision by the CC.

## Exams & Grades

1. The evaluation of postgraduate students takes place at the end of the educational process of each course, under the responsibility of the course coordinator, who determines the method of examination and grading.
2. The grading of courses is carried out by the lecturers on a scale of 1 to 10. A pass mark of at least six (6) is defined as a minimum.
3. The grade for the Master Thesis and the final grade for the Master of Science (M.Sc.) degree shall be both descriptive and numerical as follows: Excellent with Distinction (10), Excellent (8.5-10), Very Good (6.5 - 8.49), Good (6 - 6.49).
4. The grade of the MT is derived from the average of the scores of the three members of the examination committee.
5. The final grade of the Master Diploma is determined by the student's performance in all the courses and in the MT. The method of calculation is determined as the average of the student's performance in the courses, taking into account the weight of each course in ECTS.

## Free Education-Scholarships

1. Within three working days of the announcement of the results of successful postgraduate students per year, the selected students may apply for exemption from tuition fees in accordance with the provisions of Law 4957/2022 and the relevant decisions and circulars.
2. The applications for exemption of tuition fees are examined by the CC within seven (7) working days.
3. By decision of the CC, awards for excellence shall be granted to graduate students based on academic, objective criteria for regular students who have successfully completed the examinations of all courses at the end of the semester B and have achieved the highest grade point average.

## Teaching staff

The lecturers of the program come from the co-founding departments and partner institutions. The assignment of courses takes place in September of each year. The CC may also invite, as guests, renowned scientists who have the position or qualifications of a professor or researcher in a research centre or scientists of recognised prestige with specialised knowledge or relevant experience in the subject of the program.

## Tuition Fees

The MSc in Palaeontology-Geobiology includes 1000€ tuition fees which are paid in 2 or 3 instalments.

## Type of Postgraduate Diploma awarded

1. The Diploma of Postgraduate Studies of the MSc is a public document, issued by the Secretariat of the School of Geology AUTH, bearing the emblems of all the collaborating academic units, the date of completion of studies, the date of issue of the diploma, the graduation protocol number, the title of the MSc, the title of the direction attended, the details of the postgraduate student and the evaluation classification as Good, Very Good, Excellent and Excellent with distinction. The Diploma of Postgraduate Studies is issued in Greek and English.
2. Upon request, the graduate of the Master's degree may be granted, before the award, a certificate of successful attendance and completion of the Programme.
3. In addition to the Diploma of Postgraduate Studies, a Diploma Supplement is issued, which is an explanatory document providing information on the nature, level, general educational framework, content and status of the studies completed

## Plagiarism

When submitting any postgraduate thesis, the postgraduate student is required to indicate whether he/she has used the work and opinions of others. Plagiarism is considered serious academic misconduct. The reference of any documentary material, even from the candidate's own studies, without proper citation, may constitute grounds for a decision by the CC to remove the postgraduate student.

## Evaluation of the Program

At the end of each semester, each course and lecturer is evaluated by the postgraduate students through the Quality Management System (QMS) of the Quality Assurance Unit of the Aristotle University of Thessaloniki ([www.qa.auth.gr](http://www.qa.auth.gr)), according to the procedures provided by the institution.

## Useful Links

**School of Geology AUTH** [www.geo.auth.gr](http://www.geo.auth.gr)

**Dept of Geology & Geoenvironments NKUA** [www.geol.uoa.gr](http://www.geol.uoa.gr)

**Web-page of master program Palaeontology-Geobiology**

[http://www.geo.auth.gr/gr\\_postgrad\\_paleo.htm](http://www.geo.auth.gr/gr_postgrad_paleo.htm)

**facebook** <https://www.facebook.com/profile.php?id=100050318775229>

**Study Guide** <https://qa.auth.gr/el/studyguide/600000284/current> .

**European Educational Programs** <https://eurep.auth.gr/el>

**Support for Students from Vulnerable Social Groups** <https://studentaid.auth.gr/>

**Centre for Counselling and Psychological Support** <https://kesypsy.auth.gr/>

**Gender Equality Committee** <https://www.auth.gr/committee/com-gaei/>

**Central Library AUTH** <https://www.lib.auth.gr/el>

**Quality Assurance Unit AUTH** [www.qa.auth.gr](http://www.qa.auth.gr)

**Food & Housing - University Club AUTH** <http://www.pfl.auth.gr/>

**Primary Health Care Centre AUTH** [https://www.auth.gr/university\\_unit/kpfy/](https://www.auth.gr/university_unit/kpfy/)

**Student Health Care AUTH** [https://www.auth.gr/healthservices\\_students/](https://www.auth.gr/healthservices_students/)

**University Gym** <https://gym.auth.gr/>